

SYLABUS

Pedagogika dla II etapu edukacyjnego szkoły podstawowej (klasy IV-VIII)

/dla studentów psychologii/

[\(rozporządzenie MNiSzW z 17.01.2012](#)

w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela)

Nazwa przedmiotu	Pedagogika dla II etapu edukacyjnego szkoły podstawowej
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Studium Pedagogiczne UJ
Kod przedmiotu	SP- ped/podst
Język przedmiotu	Polski
Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany	Grupa treści kierunkowych lub grupa treści kształcenia do wyboru
Typ przedmiotu	Obowiązkowy lub fakultatywny – ograniczonego wyboru
Rok akademicki	2018/19
Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Dorota Kowalczyk
Formuła przedmiotu	Konwersatorium
Wymagania wstępne	Zaliczone zajęcia z pedagogiki ogólnej
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30 godzin
Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi	2

<p>Cele przedmiotu (ogólne efekty kształcenia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Zrozumienie przez studentów istoty bycia nauczycielem – przewodnikiem dzieci na drodze ich wzrastania i wychowania. ✚ Uzyskanie przez studentów wiedzy z zakresu szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, umożliwiającej skuteczne wykonywanie zadań psychologa szkolnego w szkolnictwie podstawowym. ✚ Uzyskanie przez studentów kompetencji niezbędnych w pracy z dziećmi w szkolnictwie podstawowym. ✚ Kształtowanie postawy studenta, przyszłego nauczyciela – psychologa szkolnego jako osoby etycznej, empatycznej, otwartej, refleksyjnej, proaktywnej i w pełni odpowiedzialnej za podejmowane przez siebie zadania.
<p>Szczegółowe efekty kształcenia /załącznik do rozporządzenia MNiSzW z 17.01.2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela/</p>	<p><u>Wiedza</u> 1): e), f), h), j), k), m) 7).</p> <p><u>Umiejętności</u> 2): a), b), c), d), e), f), g), h), i), k), l), n).</p> <p><u>Kompetencje społeczne</u> 3): a), b), c), d), e), f), g).</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład /problemowy i konwersatoryjny/ z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące /w tym debaty oksfordzkie, dyskusje dydaktyczne, burze mózgów/, projekty.</p>
<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu</p>	<p>Egzamin pisemny, sprawdzający opanowanie przez studenta zakładanych efektów kształcenia.</p>

Treści
merytoryczne
przedmiotu

1. Cele i zadania ośmioletniej szkoły podstawowej.
2. Szkoła podstawowa jako wspólnota edukacyjna uczniów, nauczycieli i rodziców.
3. Progi edukacyjne. Adaptacja w klasie IV – nowa sytuacja szkolna dziecka.
4. Sylwetka rozwojowa ucznia klas IV-VIII szkoły podstawowej, jego potrzeby edukacyjne, aspiracje, oczekiwania.
5. Rozwój podmiotowości indywidualnej uczniów, ich samodzielności, poczucia sprawstwa, kreatywności i twórczości.
6. Rozwój podmiotowości społecznej uczniów, ich otwartości na innych, odpowiedzialności za drugiego człowieka.
7. Formy twórczej współpracy pomiędzy uczestnikami procesu edukacyjnego w szkole podstawowej.
8. Rozwój pasji i zainteresowań uczniów. Budowanie oferty rozwojowej dla uczniów klas IV-VIII.
9. Metody poznawania ucznia i całej klasy. Integracja zespołu klasowego.
10. Nauczyciel szkoły podstawowej jako refleksyjny praktyk – przedmiot profesjonalnej refleksji nauczyciela.
11. Umiejętność budowania autorskich programów nauczania oraz realizacji innowacyjnych projektów edukacyjnych – nauczyciel szkoły podstawowej jako promotor zmiany.
12. Różne wymiary odpowiedzialności nauczyciela oraz budowanie odpowiedzialności ucznia za własny rozwój.
13. Budowanie autorytetu nauczyciela jako osoby znaczącej w życiu dzieci i młodzieży w wieku 10 - 15 lat.
14. Kompetencje profesjonalne nauczyciela szkoły podstawowej.
15. Potencjał osobowościowy nauczyciela – etyka zawodowa, wykształcenie, kultura osobista, pasje i osobiste zainteresowania.
16. Dialog edukacyjny, jako podstawowa forma komunikacji pomiędzy nauczycielem a uczniem. Inne formy komunikacji interpersonalnej w szkole.
17. Spotkanie osób – personalistyczny wymiar współpracy nauczycieli z uczniami i ich rodzicami.
18. Przyjazna kooperacja dzieci młodszych z klas I-III z uczniami z klas IV-VIII.
19. Funkcjonowanie ucznia w grupie rówieśniczej. Koleżeństwo, przyjaźń, miłość. Rola rówieśników i związane z tym szanse i zagrożenia.
20. Twórcze organizowanie pracy wychowawczej. Rola i zadania wychowawcy klasy. Bycie autentycznym nauczycielem.
21. Psycholog szkolny jako osoba wspierająca pracę nauczycieli – wychowawców klas.
22. Problemy wychowawcze w szkole podstawowej. Specyficzne trudności edukacyjne i rozwojowe. Dostosowanie wymagań do możliwości uczniów.
23. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna w szkole podstawowej.
24. Rola i zadania nauczyciela psychologa szkolnego w szkole podstawowej.
25. Szkolny program profilaktyczny – przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom (agresja, uzależnienia, cyberprzemoc, subkultury, przedwczesna aktywność seksualna).
26. Przygotowanie uczniów do wymagań egzaminu zewnętrznego po klasie VIII.
27. Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej drogi edukacyjnej.
28. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym na rzecz uczniów w wieku 10 – 15 lat.
29. Organizacja zajęć terenowych i wycieczek. Wykorzystanie potencjału biblioteki szkolnej.
30. Elementy prawa oświatowego oraz formalne obowiązki nauczyciela w szkole (dokumentacja, dzienniki, procedury, itp.).

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

Literatura podstawowa

- K. Konarzewski, *Sztuka nauczania. Szkoła*, Warszawa 2004
- A. Janowski, *Pedagogika praktyczna*, Warszawa 2002
- A. Janowski, *Uczeń w teatrze życia szkolnego*, Warszawa 1998
- A. Janowski, *Poznanie uczniów: zdobywanie informacji w pracy wychowawczej*, Warszawa 2002
- T. Gordon, *Wychowanie bez porażek w szkole*, Warszawa 1995, 2012
- K. Robinson, *Kreatywne szkoły, oddolna rewolucja, która zmienia edukację*, Kraków 2015
- M. L. Silberman, *Uczymy się uczyć*, Gdańsk 2005
- *Wychowanie: pojęcia, procesy, konteksty*, t. 4, [red. nauk. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak-Walczak. Gdańsk 2008]
- A. Kawecki, *Wprowadzenie do wiedzy o nauczycielu i szkole*, Kraków 2003
- A. Szejnberg, *Podstawy komunikacji społecznej w edukacji*, Wrocław 2002
- W. Żłobicki, *Ukryty program w edukacji. Między niewiedzą a manipulacją*, Kraków 2002
- M. Taraszkiewicz, *Jak uczyć lepiej, czyli refleksyjny praktyk w działaniu*, Warszawa 2000
- G. Huther, U. Hauser, *Wszystkie dzieci są zdolne. jak marnujemy wrodzone talenty*, Słupsk 2014
- J. Christopher, *Nauczyciel - rodzic. Skuteczne porozumiewanie się*, Gdańsk 2004
- M. Babiuch, *Jak współpracować z rodzicami „trudnych” uczniów?*, Warszawa 2002
- M. Budajczak, *Edukacja domowa*, Gdańsk 2004.

Literatura uzupełniająca

- G. Dryden, J. Vos, *Rewolucja w uczeniu*, Poznań 2000.
- *Dobra szkoła. Szkoła w życiu – życie w szkole*. A. Radziwiłł, J. Jakubowski, M. Sawicki w rozmowie z K. Romanowską, Warszawa 2004
- T. Zubrzycka - Maciąg, D. Wosik - Kawala, *Wychowanie w szkole. Wskazówki dla nauczycieli*, Lublin 2012
- T. Gadacz, *O umiejętności życia*, Kraków 2009
- T. Gadacz, *O ulotności życia*, Warszawa 2008
- J. Tischner, *Myślenie w żywiole piękna*, Kraków 2013 /cz. II/
- *Wychowanie osobowe*, red. F. Adamski, Kraków 2011
- S. R. Covey, *8. Nawyk*, Warszawa 2009
- S. R. Covey, *3. Rozwiązanie*, Warszawa 2012
- J. Canfield, M. V. Hansen, *Balsam dla duszy nauczyciela*, Poznań 2010
- B. Śliwerski, *Myśleć jak pedagog*, Sopot 2010
- P. Brown, H. L. Roediger III, M. McDaniel, *Harvardzki poradnik skutecznego uczenia się*, Warszawa 2016
- B. Śliwerski, *Edukacja (w) polityce. Polityka (w) edukacji*, Kraków 2015.